

skete, at alle bleve mætte og altsaa ogsaa godt og vel tilmode. Hver Gruppe morede sig selv ved Sang og Taler, og selv de mest gnavne Mennesker dansede derefter med Liv og Lyst i den store kæmpemæssige Dansesal i Exerцерhuset.

Mødet var storartet vellykket. Interessante Æmner, veltalende Ordførere, alle smukke Seværdigheder tilgængelige, Københavnernes Sympati, og i Tilgift et straalende Sommervejr i alle Mødedagene; ja, Bestyrelsen kunde sagtens være glad ved sit Arrangement; saaledes er det at have Borgmester Hansen til Præsident ved et Skolemøde; dog, det er ikke blot ved denne Lejlighed, at København kan ønske sig til Lykke med at eje en Øvrighedsperson som Borgmester Hansen.

De Veje som føre til Freden.

Af

Emile de Laveleye.

For at bevare Freden behøves der to Ting: For det første: At Folkene klart indser, at Krigen ikke er fordelagtig for dem; og for det andet: At der findes et Middel til at ende de Stridigheder, som er uundgaaelige, uden at Folkenes Æresfølelse kræver Vaabenhjælp.

Hvad det første Punkt angaar, saa begynder man at forstaa, at Krigen og Forberedelserne til disse er uheldbringende.

Krigene har fuldstændig skiftet Karakter, for det første fordi den ikke mere føres mellem Konger (Suverainer), men mellem Folk. Dernæst fordi siden Napoleon den 1stes Tid Krigskunstens Regler helt er forandrede. Tidligere sloges man kun om Sommeren, naar Kulden kom, gik Tropperne i Vinterkvarter. Tredive til fyrretyvetusinde Mand udgjorde en anseelig Styrke; man anvendte Maaneder til at tage en By, og *det* var ofte et Felttogs eneste Resultat. Ved Freden hengav man sig næsten helt til de gjorde Erobring. Overvinderen nøjedes med en Koloni, nogle Fæstninger eller en stump Landsdel.

Nu derimod, som Fyrst Bismarck har sagt, »fører man *Krig tilbunds*«. Man forfølger, og man naar afgørende Resultater. I nogle Maaneder forandres Europas Kort og Magternes Ligestilling fuldstændig. Millioner af Mennesker støder sammen — det Land, som overvindes, underkues og erobres, det er helt overgivet til Sejerherrens Naade.

Ligesom Krigen bringer stor Forvirring i vore industrielle Foretagender, saaledes sætter den ogsaa ondt Blod. Paa den ene eller den anden Side vil man kun ende med en fuldstændig Tilintetgørelse af en af Parterne. Deraf kommer det ogsaa, at uagtet Sædernes Formildelse er Krigene nu frygteligere end tidligere. Dette ser Menneskene helt vel, men den Rædsel, som Krigen burde indgyde, kvæles paa Grund af følgende Omstændigheder: Historisk Fjendskab, Racehad, koloniale Interesser, naturlige Grænsers Tilbagefordring, samt de repræsentative Institutioners Mangelfuldhed. Og disse Fordomme, disse Lidenska-

ber, disse falske Anskuelser ville først lidt efter lidt forsvinde ved den voxende Oplysning og Handel mellem Folkene.

Derfor bør alle hjælpe til at fremme den Bevægelse, og begunstige alt det, som søger at bringe Fællesskab mellem Folkene i Anskuelser og Interesser. Talrige er de Forholdsregler, som kan tages i denne Retning. Det vil være tilstrækkeligt at antyde nogle af de vigtigste:

1. *Nedsættelse af Indførselstold*, gensidige Handelsstraktater, og dersom det lader sig gøre, fuldstændig Afskaffelse af Told. Alt det, som fjærner Menneskene fra hinanden, giver Anledning til Krig; alt det, som forøger deres Samkvem, beforder Freden. Intet giver inderligere Samkvem mellem Nationerne end Handelen. Det var ved *Zollverein*, det vil sige ved Ophævelsen af Toldgrænserne, at Tysklands Enhed blev grundlagt.

2. *Ved at formindske Transportomkostningerne* for Breve og Telegrammer, ved saa meget som muligt at fremme Udvexling af Produkter og Idéer. Ombytning er Grundvolden for hele Samfundet, det er det, som Hr. v. Bismarck nok forstod, da han stiftede det nordtyske Forbund. Han indskrænkede til det mindst mulige Udgifterne for Transport mellem de forbundne Stater. Det synes for Resten, som man endnu ikke tilstrækkelig vurderer dette Middels virksomme Kraft.

3. *Ved at antage det samme System for Mont, Vægt, Maal og Handelslove*, ikke alene for at lette Samkvemmet, men for at danne Ensartethed, og paa en praktisk Maade lade de forskellige Folkeslag føle de Baands Magt, som derved knytter dem sammen.

Idéens Væxt.

Af

Frederik Passy ved A. B.

Jeg sad en Dag i en Lysning, midt inde i Skoven. Foran mig hævede sig en mægtig Eg med sin prægtige Krone, knejsende op over alle Naboerne og bedækkende en stor Plads med sin mægtige Skygge. Ved mine Fødder voxede i Sollyset, midt imellem Mos og Rester af Blade fra forrige Aar, en lille Plantespire, der var begyndt at blive grøn i Solskinnet og som frygtsomt udviklede sine første Knopper.

Jeg kom til at tænke paa, hvor denne simple Plante dog var skrobelig og dette kæmpemæssige Træ sejt og stærkt. Alligevel, sagde jeg til mig selv, er der ingen anden Forskel imellem dem end Alderen, og at den sidste bærer Agern, men det kan hin ogsaa faa, hvis dens Væxt ikke standses af nogen Hindring. Den kan ogsaa blive som den største Eg.

Denne lille Plante kan ogsaa blive stor, hvis ikke Menneskets Fod eller et vildt Dyrs Tænder ødelægger den før Efteraaret. Om Vinteren vil den leve ligesom for sig selv, men næste Foraar rejser den sig igen paa den lille Plet. Safterne stiger op fra Rodderne,